

ISSN : 0378-2891

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİLVE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ

ANTROPOLOJİ

(PALEOANTROPOLOJİ – FİZİK ANTROPOLOJİ –
SOSYAL ANTROPOLOJİ)

SAYI 34

ARALIK, 2017

ANKARA – 2017

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜTESİ
ANTROPOLOJİ

ANKARA UNIVERSITY
FACULTY of LETTERS
ANTHROPOLOGY

Fakülte Adına Sahibi / Owner on behalf of the Faculty

Prof. Dr. İhsan ÇİÇEK
Dekan / Dean

**Editör ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü /
Editor and Responsible Editorial Director**

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

Ankara Üniversitesi Editörler Kurulu / Ankara University Editorial Board

Prof. Dr. Aslı YAZICI YAKIN (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Başak KOCA ÖZER (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. İsmail ÖZER (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Mehmet SAĞIR (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN (Ankara Üniversitesi / University)
Doç. Dr. Ceren AKSOY SUGIYAMA (Ankara Üniversitesi / University)
Doç. Dr. Halil Çağlar ENNELİ (Ankara Üniversitesi / University)
Doç. Dr. Meryem BULUT (Ankara Üniversitesi / University)

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Akile GÜRSOY (Beykent Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Aslı YAZICI YAKIN (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Başak KOCA ÖZER (Ankara Üniversitesi / University)
Emekli / Emeritus Prof. Dr. Berna ALPAGUT (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. David R. BEGUN (Toronto Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Emine Feryal TURAN (Ankara Üniversitesi / University)
Emekli / Emeritus Prof. Dr. Erksin GÜLEÇ (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Feza TANSUĞ (Bağımsız Araştırmacı / Independent Researcher)
Prof. Dr. Galip AKIN (Bozok Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Gürol CANTÜRK (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Halil İbrahim AÇAR (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Hüseyin TÜRK (Ardahan Üniversitesi / University)
Prof. Dr. İbrahim TEKDEMİR (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. İsmail ÖZER (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. İsmail Hamit HANCI (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Mehmet SAĞIR (Ankara Üniversitesi / University)
Emekli / Emeritus Prof. Dr. Metin ÖZBEK (Hacettepe Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Muhtar KUTLU (Ankara Üniversitesi / University)
Prof. Dr. Osman Yavuz ATAMAN (ODTÜ / METU)

Danışma Kurulu (devamı) / Advisory Board (continued)

- Prof. Dr. Pınar GÖZLÜK KIRMIZIOĞLU (Cumhuriyet Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Rabet GÖZİL (Gazi Üniversitesi / *University*)
Emekli / *Emeritus* Prof. Dr. Sabri Kurtuluş KAYALI (Bağımsız Araştırmacı / *Independent Researcher*)
Prof. Dr. Salih ÇEÇEN (Ankara Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Sema AKA (Bağımsız Araştırmacı / *Independent Researcher*)
Prof. Dr. Serpil ALTUNTEK (Süleyman Demirel Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ (Ankara Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Steve KUHN (Arizona State Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Tayfun ATAY (Ankara Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN (Ankara Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Yılmaz Selim ERDAL (Hacettepe Üniversitesi / *University*)
Prof. Dr. Yüksel KIRIMLI (İstanbul Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Aslıhan ÖĞÜN BOYACIOĞLU (Hacettepe Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Ceren AKSOY SUGIYAMA (Ankara Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Cesur PEHLEVAN (Yüzüncü Yıl Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Çağdaş DEMREN (Cumhuriyet Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Esma BULUŞ KIRIKKAYA (Kocaeli Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Evrim GÜNEŞ ALTUNTAŞ (Ankara Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Fatma Arzu DEMİREL (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi / *University*)
Doç. Doç. Dr. Halil Çağlar ENNELİ (Ankara Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Handan ÜSTÜNDAĞ (Anadolu Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Melike KAPLAN (Ankara Üniversitesi / *Ankara University*)
Doç. Dr. Meryem BULUT (Ankara Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Mustafa ÇAPAR (Mustafa Kemal Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Ömür Dilek ERDAL (Hacettepe Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Serpil EROĞLU (Hacettepe Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Şeyda Şebnem ÖZKAL (İstanbul Bilim Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Yener BEKTAŞ (Ahi Evran Üniversitesi / *University*)
Doç. Dr. Yeşim DOĞAN (Ankara Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Ahmet İhsan AYTEK (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Ayşe YILDIRIM (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Feyzullah Eray DÖKÜ (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Hilal YAKUT İPEKOĞLU (Süleyman Demirel Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Kadriye ŞAHİN (Mustafa Kemal Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Tolga ÇIRAK (Hitit Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Serdar MAYDA (Ege Üniversitesi / *University*)
Yrd. Doç. Dr. Zeynep Zeren ATAYURT FENGE (Ankara Üniversitesi / *University*)
Dr. Öznur GÜLHAN (Bağımsız Araştırmacı / *Independent Researcher*)

Yayın Kurulu Sekreteryası / Secreterial Board

Arş. Gör. Hakan MUTLU (Ankara Üniversitesi / *University*)

**Yazışma Adresi ve Yayın İdare Merkezi /
Correspondance Address and Executive Center for Publication**

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi
Antropoloji Bölümü, 06100 Sıhhiye, Ankara / TÜRKİYE
Tel: +90312 310 32 80 / 1152 – 1159
E-posta / *E-mail*: antropoloji@ankara.edu.tr

Bu dergi yılda iki defa yayımlanan yerel, süreli ve hakemli bir dergidir.
This journal is a local, periodically and fully peer-reviewed journal that is published biannually.

Bu dergi, Sosyal Bilimler Atıf Dizini'nde (SOBIAD) taranmaktadır.
This journal is indexed in Social Sciences Citation Index (SOBIAD).

Antropoloji Dergisi'nde yayımlanan makalelerin ve diğer yazıların tümünün yayın hakkı saklıdır. Bu makale ve yazılar izin alınmadan dijital ya da basılı olarak, tekil ve/veya toplu biçimde çoğaltılamaz. Yazılar ve buradaki görseller herhangi bir ticarî amaçla kullanılamaz.

Yazı ve görseller, bilimsel yayımlarda ancak kaynak gösterilerek ve alıntı yapılarak kullanılabilirler, ancak orijinal görsellerin kullanımları yazarlardan alınacak izne bağlıdır.

Yayımlanan yazıların içeriği ve hukukî sorumluluğu yazarların kendilerine aittir.

The rights of all the articles and other texts published in the Anthropology Journal are reserved. These articles and texts cannot be reproduced digitally or on the paper individually or as a whole without permission. The texts and images cannot be used commercially. They can only be used scientifically with appropriate citation and referencing, however, the original images are subject to permission from their respective authors. The authors are responsible for the contents and the legal liability of their works.

Baskı / Print

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ
ANKARA UNIVERSITY PRESS

İncitaşı Sokak, No: 10

06510 Beşevler, Ankara / TÜRKİYE

Tel: +90 312 213 66 55

E-posta / E-mail: basimevi@ankara.edu.tr

Basım Tarihi / Date of Publication: Aralık / December 2017

Dergi Hakkında

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi (kısaca Antropoloji Dergisi) 1963 yılında, merhum hocalarımızdan Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz KANSU editörlüğünde ülkemizde çıkarılmaya başlanan ilk ve tek hakemli Antropoloji dergisidir.

ISSN: 0378-2891

Dizinleme: Antropoloji Dergisi Sosyal Bilimler Atf Dizini'nde (SOBIAD) taranmaktadır. ULAKBIM TR Dizin'de tarama kriterlerini ve EBSCO Akademik dâhilinde taranma sürecini de tamamlamak üzeredir.

Derginin Amacı

Antropoloji Dergisi, Türkiye'de Antropoloji ve ilgili bilimlere üzerine çalışan akademisyenler, araştırmacılar ve öğrencilerin Türkçe ve İngilizce yayın yapabilmesini sağlamak amacıyla gütmektedir.

Derginin Alanı

Antropoloji Dergisi, Antropoloji ve ilgili tüm bilim dallarından özgün araştırma makalelerini, değerlendirme makalelerini, vaka raporlarını, kitap incelemelerini, bilimsel faaliyet değerlendirmelerini, biyografileri ve gerekli duyuruları kabul etmektedir.

Derginin Kapsamı

Antropoloji Dergisi, Paleoantropoloji, Fizik Antropoloji ve Sosyal/Kültürel Antropoloji ana başlıkları altında çok geniş kapsamda konuları içeren makaleler kabul etmektedir.

- **Paleoantropoloji:** İnsan paleontolojisi, hominin filojenisi, taş alet kültürleri, antik DNA ve paleogenetik çalışmaları, paleontoloji/sistematik paleontoloji, paleodemografi, iskelet biyolojisi, osteoloji, insan iskeletlerindeki epigenetik karakterler, paleodontoloji, Anadolu kültür tarihi...
- **Fizik Antropoloji:** İnsanda büyüme gelişme, ergonomi, spor antropolojisi, gerontoloji, antropometri, vücut kompozisyonu...
- **Sosyal/Kültürel Antropoloji:** Din antropolojisi, siyasal antropoloji, medikal antropoloji, beden antropolojisi, felsefi antropoloji, toplumsal cinsiyet, akrabalık ve sosyal organizasyon, kimlik/etnisite, etnografik çalışmalar...
- **Adli Antropoloji:** Adli antropoloji, yeniden yüzlendirme, adli tafonomi...

Yazarlar, bu konu başlıkları haricinde antropolojiyle ilgili olduğu hâlde listelenmemiş konulara dair çalışmalarını yollamak konusunda da özgürdürler.

Yayın Aralığı

Antropoloji Dergisi, birincisi Haziran'da, ikincisi Aralık'ta olmak üzere, yılda iki sayı olarak yayımlanır. Makale alımları, basımdan bir buçuk ay önce kapanır (Nisan ortası ve Ekim ortası). Belirtilen bu sürelerden sonra gönderilen makaleler, bir sonraki sayı için değerlendirmeye sokulur.

Değerlendirme Süreci

Antropoloji Dergisi'ne yollanan çalışmaların yayımlanıp yayımlanmayacağına, editörlerin belirlediği en az iki kör hakemin değerlendirmelerine göre karar verilir. Hakemlerden biri,

çalışmanın dergide yayımlanmasının uygun olmadığı yönünde bir fikir belirtir, diğeri ise yayımlanabileceğine dair bir değerlendirme yaparsa, çalışma üçüncü bir kör hakeme gönderilir ve o hakemin vereceği cevaba göre son karar belirlenir. Kısacası, bir makalenin dergide yayımlanabilmesi için en az iki hakemden olumlu bir değerlendirme alması gerekmektedir.

Dergi yönetimi, dergiye yollanan her çalışmanın yayımlanacağı garantisini vermemektedir. Bilimsel etiğe aykırı yazılar ve/veya derginin odak ve kapsamına girmeyen çalışmalar, hakemlere gönderilmeden önce editörler tarafından da reddedilebilirler.

Sorumluluk

Antropoloji Dergisi'nde yayımlanan bütün makalelerden yazarı/yazarları sorumludur.

Açık Erişim Politikası

Antropoloji Dergisi, açık erişimli bilimsel bir dergidir. Yayımlanan içeriklerin tamamı, sadece akademik kurum ve kuruluşların erişimine değil, internet erişimi olan herkesin kullanımına açıktır. Açık erişim politikasıyla, yayımlanan makale ve çalışmaların, bilimin ve bilimsel yöntemin geliştirilmesine katkı sağlaması amaçlanmakta, herkesin bilime kolayca ve bir ücret ödmeden ulaşabilmesi hedeflenmektedir.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi
(Antropoloji Dergisi – Ant. Derg.)

ISSN: 0378-2891

<http://antropolojidergisi.ankara.edu.tr>

About the Journal

Ankara University Faculty of Letters Anthropology Journal (briefly Anthropology Journal) is the first and only peer-reviewed anthropology journal in Turkey and it started being published in 1963 under the editorial of late Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu.

ISSN: 0378-2891

Indexing: *Anthropology Journal is currently indexed in Turkish Social Sciences Citation Index (SOBIAD) and in the review progress for being indexed in ULAKBIM TR Dizin and EBSCO Academic.*

The Aim of the Journal

Anthropology Journal aims to provide a Turkish and English platform for academics, researchers and students to publish about Anthropology and all related disciplines in Turkey.

The Structure of the Journal

Anthropology Journal accepts all anthropological research articles, compilation articles, review articles, book reviews, reviews of scientific activities and announcements.

The Scope of the Journal

Anthropology Journal accepts articles within an extensive scope, mainly from Paleoanthropology, Physical Anthropology and Social/Cultural Anthropology.

- **Paleoanthropology:** *Human paleontology, hominin phylogeny, paleolithic cultures, ancient DNA, paleogenetics, paleontology/systematic paleontology, paleodemography, skeletal biology, osteology, epigenetic characters on human skeleton, paleodontology, cultural history of Anatolia*
- **Physical Anthropology:** *Human growth and development, ergonomics, anthropology of sport, gerontology, anthropometry, body composition*
- **Social/Cultural Anthropology:** *Anthropology of religion, political anthropology, medical anthropology, anthropology of body, philosophical anthropology, gender studies, kinship and social organization, identity/ethnicity, ethnographic studies*
- **Forensic Anthropology:** *Forensic anthropology, facial reconstruction, forensic taphonomy etc.*

Authors are also encouraged to send their manuscripts about the key topics that are not listed above.

Publication Range

Anthropology Journal is biannually published, first issue being in June and the second being in December.

The acceptance of manuscripts stops before one and a half month prior to publication (Mid-April and Mid-October).

The manuscripts sent after these dates are considered for the upcoming issue.

Evaluation Process

The reviews of two blind peers that were designated by the editor(s) are needed as to whether a manuscript will be published or not. If one of the reviewers decide that the manuscript is not suitable for publication in the journal and the other decides the opposite, the manuscript will be sent to a third reviewer and the ultimate decision for the publication is then taken. Briefly,

a manuscript has to take at least two positive reviews from the peers to be eligible for publication in the journal.

The journal administration does not guarantee that a sent manuscript will be published. The texts that are unethical or out of the journal's scope might be declined by the editor(s) before being sent to the reviewers.

Open Access Policy

Anthropology Journal is an open access scientific publication. All the published contents are open to not only academic institutions but to everyone who has access to the internet. With open access policy, we aim to contribute to the science and scientific methods by the published research and to help everyone to be able to reach scientific information without a pay-wall.

*Ankara University Faculty of Letters Anthropology Journal
(Antropoloji Journal – Anth. Journ.)*

ISSN: 0378-2891

<http://antropolojidergisi.ankara.edu.tr/en>

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

İsmail ÖZER, Mehmet SAĞIR

Prof. Dr. Erksin GÜLEÇ'in Özgeçmişi ve Çalışmaları

Biography and Works of Prof. Dr. Erksin Güleç..... 1

Ahmet İhsan AYTEK

Paleolitik Dönem Anadolu Fosil İnsan Buluntuları

Paleolithic Human Fossils from Anatolia 19

Merve İYRAS APAK, Yeşim DOĞAN

Farklı Koşullarda Bulunan Antik İskelet Örneklerinden Dekontaminasyon Süreci ile İlgili Metodolojik Yaklaşım

A Methodological Approach Related to the Decontamination Process from Ancient Skeletal Samples in Different Conditions..... 31

İzzet ÇIVGIN

Orta Zağros'ta Hareketli Çobanlığın Doğumu: Tepe Tûlâî'den (MÖ. 6200-5900) Tuwah Koşkeh'e (MÖ. 4900-4000)

The Birth and Rise of Mobile Pastoralism in West Central Zagros: From Tepe Tûlâî (6200-5900 BCE) to Tuwah Khoshkeh (4900-4000 BCE)..... 49

Z. Nilüfer NAHYA

Bir Kadın Antropoloğun Hayatı ve Antropolojisi: Maria A. Czaplicka'nın Sibiryası ve Türkler

The Life and Anthropology of a Woman Anthropologist: Siberia and the Turks of Maria A. Czaplicka..... 83

Hakan MUTLU, Alper Yener YAVUZ, Erhan TARHAN

Anadolu: “Ape” Evriminde Bir Kesişim Noktası, Prof. Dr. Ayhan Ersoy’un Anısına bir Sunum (Konuşmacı: Prof. Dr. David R. Begun, 3 Kasım 2017 Cuma, Saat 14.00)

Anatolia: the Crossroads of Ape Evolution, A Presentation in Memory of Prof. Dr. Ayhan Ersoy (Speaker: Prof. Dr. David R. Begun, November 3, 2017 Friday, 2.00 PM)..... 107

Editörden

Saygıdeğer okuyucularımız,

Antropoloji Dergisi uzun süreden beri sayı eksikliği olmadan yayımlanıyor. Bu durum sizleri olduğu kadar bizleri de gönülden sevindiriyor. Her yeni sayımıza gün geçtikçe artan ilgi ve beklenti, bizleri daha çok çalışmaya ve derginin geleceğiyle ilgili yeni ve önemli kararlar almaya yönlendiriyor.

Bu açıdan, dergimizin hem Sosyal Bilimler Atıf Dizini'nde (SOBİAD) taranmaya başlaması, hem de ULAKBİM TR Dizin'de ve EBSCO Akademik Dizin'de taranabilmesi için gerekli kriterleri tamamlamak üzere olması en büyük gelişmelerden sayılabilir. En kısa zamanda bu başvurularımızın olumlu sonuçlanmasını bekliyoruz.

Diğer yeniliğimiz ise Antropoloji Dergisi'nin Açık Dergi Sistemi'yle bütünleşmesi oldu. Böylece dergimize üye olarak, okuyucu sıfatıyla hem çıkan sayılardan haberdar olabilecek, hem de yazar sıfatı ile yollamak istediğiniz makalelerin çok daha basit ve profesyonel şekilde editörlüğümüze ulaşabilmesini sağlamış olacaksınız.

Çağımızın hızlı gelişen teknolojisine Antropoloji dergimizin de uyum sağlaması gerekliliği doğrultusunda, gelecek sayımızdan itibaren yayımlanacak olan tüm sayılarımıza yapılacak olan makale başvuruları, makale değerlendirmeleri ve hakem değerlendirmeleri, Açık Dergi Sistemi üzerinden tamamen elektronik ortamda yapılacaktır. Bu nedenle en başta yazarlarımız olmak üzere danışma kurulumuz, hakemlerimiz ve okuyucularımızın dergimizi daha hızlı ve yakından takip edebilmeleri için Antropoloji dergimize üye olmaları gerekmektedir. Ayrıntılı bilgiye dergimizin yenilenen internet sayfası olan <http://antropolojidergisi.ankara.edu.tr> adresi üzerinden erişebilirsiniz.

Değerli okurlarımız; diğer sayılarımızda olduğu gibi dergimizin bir sayısını, bölümümüzden ayrılan öğretim elemanlarına ithaf etmeyi gelenek haline getirdik. Antropoloji Dergisi'nin bu sayısını da 12 Eylül 2017 tarihinde yaş haddinden emekliye ayrılan öğretim üyesi sayın Prof. Dr.

Erksin Güleç'e ithaf ediyoruz. Dr. Güleç'e antropoloji alanına yapmış olduğu katkılardan dolayı teőekkür ediyor, bundan sonraki yaőamında sağlık ve mutluluklar diliyoruz.

Dergimizin bu sayısında her zaman olduğu gibi antropolojinin farklı alanlarından zengin içerikli makaleler bulunuyor. Bu makaleleri zevkle okumanızı diliyorum, değerli yazarlarımız, hakemlerimiz ve dergi kurullarımızda emeği geçen herkese, yaptıkları tüm katkılarından dolayı teőekkür ediyoruz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

Editör